

Postępowania spadkowe

Materiał informacyjny

❖ Postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku

Wniosek może złożyć każdy ze spadkobierców lub osoba mająca w tym interes prawny np. wierzyciel spadkodawcy – bank, któremu będzie zależało na ustaleniu osoby odpowiedzialnej za długi zmarłego. Gdy wniosek składa tylko jeden spadkobierca jest on wnioskodawcą a pozostali są uczestnikami postępowania. Gdy nie mamy pewności co wchodzi w skład spadku, możemy zwrócić się do sądu z wnioskiem o sporządzenie spisu inwentarza.

Wnioskodawca ma obowiązek wskazania wszystkich osób, które mogą być spadkobiercami (taka osoba ma prawo do zwrócenia się do gminy o udostępnienie danych osobowych). Osoba celowo pominięta w postępowaniu ma możliwość uchylecia postanowienia wydanego bez jej udziału. Sąd może wezwać potencjalnych spadkobierców do uczestniczenia w postępowaniu poprzez ogłoszenie w ogólnopolskiej prasie, gminie lub siedzibie sądu. W przypadku, gdy spadkodawca pozostawił testament, wzywa się osobę, która go posiada do złożenia w sądzie lub u notariusza (ma ona obowiązek złożenia testamentu).

Z uwagi na termin 6 miesięcy (od dowiedzenia się o śmierci spadkodawcy) na złożenie oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku, stwierdzenie nabycia spadku nie może nastąpić przed upływem tego terminu, chyba że wszyscy spadkobiercy złożą już oświadczenia.

❖ Dział spadku

- Żeby dokonać dział spadku niezbędne jest wydanie postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, czyli określenia kto i w jakiej części dziedziczy majątek.
- Nie ma konieczności przeprowadzania sprawy spadkowej. Jest to jednak dobre rozwiązanie, jeśli nie znamy wszystkich spadkobierców lub składników majątku spadkowego.
- Dodatkowo, jeśli spadek dotyczy nieruchomości, pozostawienie jej we władaniu innej osoby (np. tylko jednego ze spadkobierców) może spowodować jej zasiedzenie czyli przekazanie własności tej osobie.
- W przypadku obawy, że jeden ze spadkobierców może zabrać lub zniszczyć przedmioty należące do spadku, można zwrócić się do sądu o dokonanie zabezpieczenia co do zasady (przez komornika, urząd skarbowy).

❖ Podatek od spadków

Wysokość podatku zależna jest od daty śmierci spadkodawcy oraz od pokrewieństwa łączącego ze spadkobiercą. Jeśli spadkobiercą jest: małżonek, dzieci, wnuki, rodzice, dziadkowie, pradiadkowie, pasierb, rodzeństwo, macocha, ojczym, są oni zwolnieni od podatku od spadków. Warunkiem jest, by zgłosić otrzymanie darowizny do Urzędu Skarbowego, jeśli tego nie uczynimy wyliczony zostanie

podatek. Urząd Skarbowy ma na wydanie decyzji 5 lat, od jej wydania ma kolejne 5 by móc żądać od nas zapłaty podatku.

Deklarację podatkową (SD-Z2) należy złożyć w ciągu 6 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia sądu o stwierdzenia nabycia spadku lub sporządzenia przez notariusza aktu poświadczenia dziedziczenia (wyjątkiem są przypadki, gdy spadek nie przekracza kwoty wolnej od podatku dla najbliższych czyli 9.637,00 zł).

Gdy planujemy sprzedać otrzymaną w drodze dziedziczenia nieruchomość, nasza sytuacja będzie różniła się w zależności od kilku czynników. Przede wszystkim, istotne jest kiedy nastąpiło nabycie spadku (śmierć spadkodawcy).

- 1) Przed 2019 rokiem- zwolniona od podatku jest sprzedaż nieruchomości po upływie 5 lat od jej nabycia przez spadkobiercę w drodze dziedziczenia;
- 2) Od 2019 roku- zwolniona od podatku jest sprzedaż nieruchomości po upływie 5 lat od momentu, w którym spadkodawca (zmarły) nabył lub wybudował nieruchomość.

Jeśli jednak sprzedamy nieruchomość przed upływem 5 lat, możemy skorzystać ze zwolnienia z podatku przeznaczając uzyskane środki na tzw. cele mieszkaniowe.

Do 31 grudnia 2018 r. obowiązywał przepis mówiący, iż warunkiem zwolnienia w zapłacie podatku dochodowego jest przeznaczenie w ciągu dwóch lat od końca roku podatkowego (roku, w którym sprzedaliśmy nieruchomość) środków ze sprzedaży na WŁASNE cele mieszkaniowe. Obecnie ten termin wydłużono do lat 3.

Przykład: W lutym 2019 r. pan Marek otrzymał w spadku dom po swoim wujku, który został wybudowany przez niego w 2000 r. Tym samym, może je sprzedać bez podatku już w 2019 r.

W lutym 2019 r. pan Marek otrzymał w spadku po swojej cioci mieszkanie, które zakupił w 2018 r. Będzie mógł je sprzedać bez zapłaty podatku w roku 2023 ponieważ wtedy nastąpi 5 letni okres użytkowania mieszkania.

PAMIĘTAJ!

Do Urzędu Skarbowego zgłaszamy zarówno:

